

GENEL BAŐKANLIKLAR

Özü: Eylül 2020 Tüketici Fiyat Endeksleri Hk.

Konfederasyonumuz üyesi sendikaların bağıtladığı toplu iş sözleşmelerinin bir bölümünde ücret zamlarının enflasyona endeksli olduğu ve ücret zammının hesabında Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Tüketici Fiyatları Endeksi'nin (TÜFE) esas alındığı bilinmektedir.

TÜİK'in ekte bir örneği gönderilen 05 Ekim 2020 günlü Tüketici Fiyatları Endeksi (2003=100) haber bültenine göre; **2020 Eylül ayı** itibariyle bir aylık enflasyon yüzde 0,97 oranında, oniki aylık enflasyon yüzde 11,75 oranında ve yıllık ortalama enflasyon ise yüzde 11,47 oranında artış göstermiştir.

Öte yandan, bazı sözleşmelerde ücret zamlarının altışar aylık dönemler halinde gerçekleşen enflasyon esas alınarak uygulandığı bilinmektedir. Bu kapsamda, Nisan-Eylül 2020 dönemi itibariyle altı aylık enflasyon oranı, Eylül 2020 endeks değeri olan 477,21 rakamının, Mart 2020 endeks değeri olan 450,58 rakamına bölünmesiyle bulunan yüzde 5,91 olmaktadır.

Bilgilerinizi rica eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla,

Ramazan AĐAR
Genel Mali Sekreter

Eyüp ALEMDAR
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

Eki: 2

Dağıtım:

* Sendika Genel Başkanlıkları

* Bölge Temsilcilikleri

eb/eb

Sayı: 33870 05 Ekim 2020 Saat: 10:00

Tüketici Fiyat Endeksi, Eylül 2020

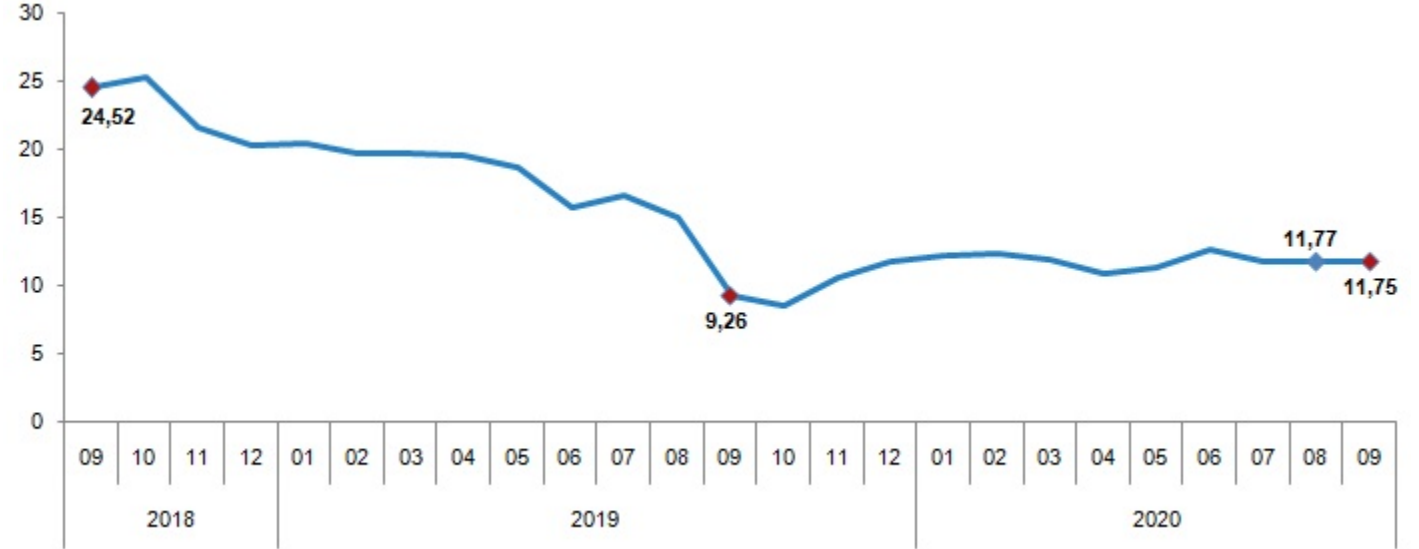
Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %11,75, aylık %0,97 arttı

TÜFE'de (2003=100) 2020 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %0,97, bir önceki yılın Aralık ayına göre %8,33, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,75 ve on iki aylık ortalamalara göre %11,47 artış gerçekleşti.

TÜFE değişim oranları (%), Eylül 2020

	Eylül 2020	Eylül 2019	Eylül 2018
Bir önceki aya göre değişim oranı	0,97	0,99	6,30
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	8,33	8,42	19,37
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	11,75	9,26	24,52
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	11,47	18,27	13,75

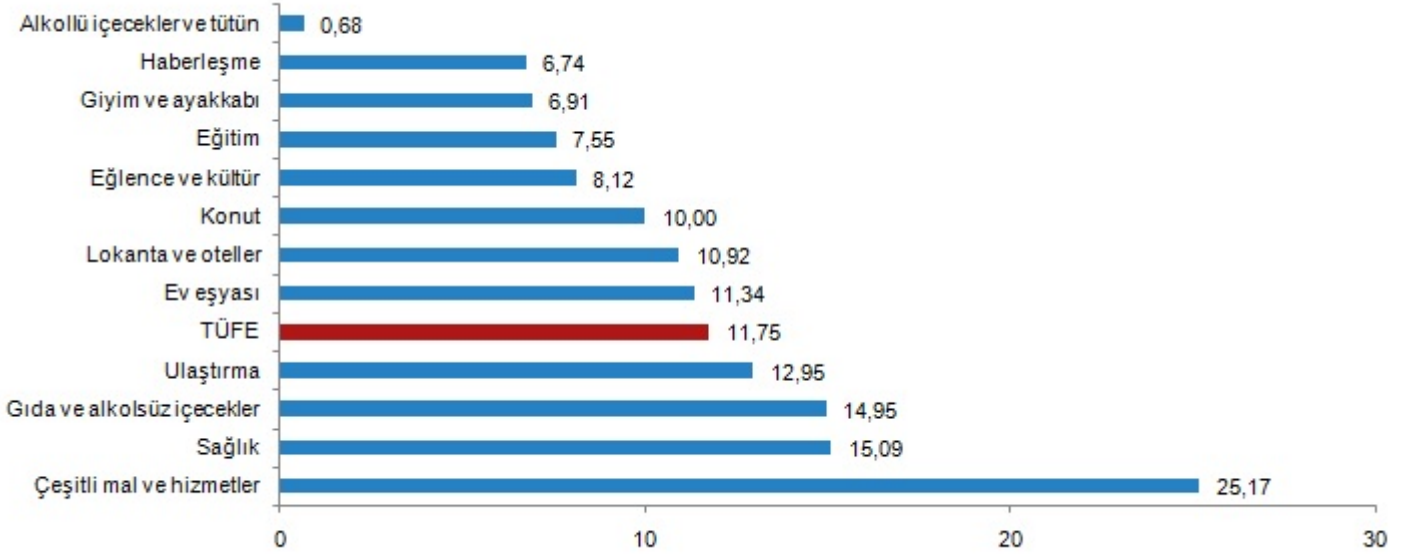
TÜFE yıllık değişim oranları (%), Eylül 2020

Yıllık en düşük artış %0,68 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %6,74 ile haberleşme, %6,91 ile giyim ve ayakkabı ve %7,55 ile eğitim oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %25,17 ile çeşitli mal ve hizmetler, %15,09 ile sağlık ve %14,95 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu.

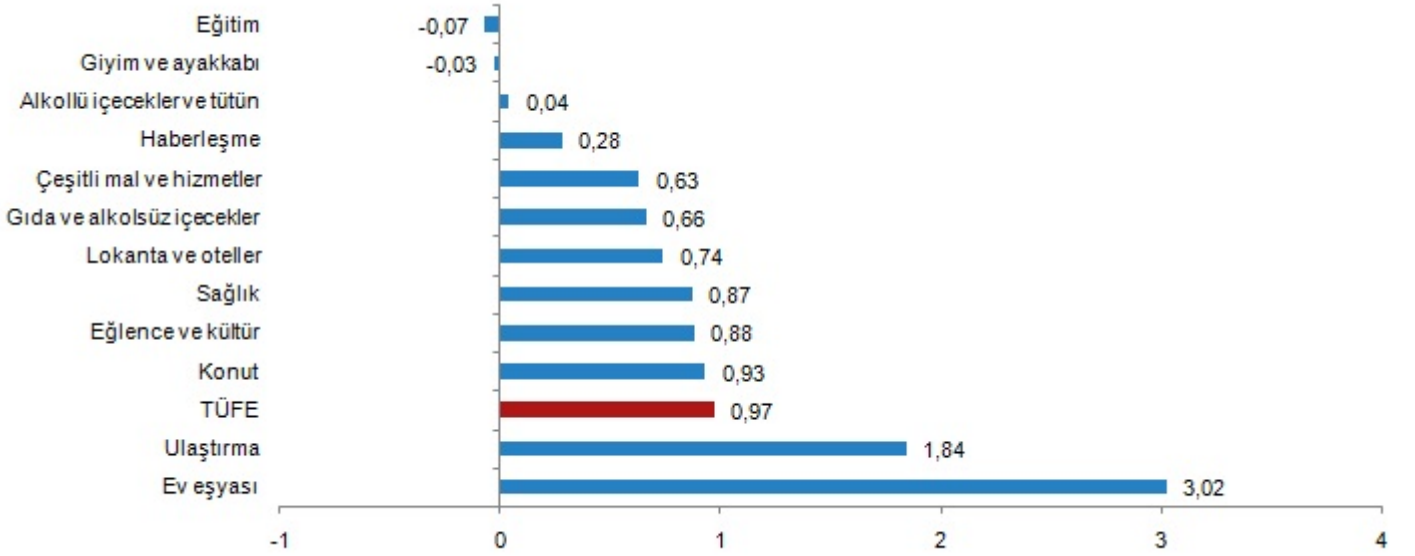
TÜFE ana harcama gruplarına göre yıllık değişim oranları (%), Eylül 2020

Aylık en yüksek azalış %0,07 ile eğitim grubunda oldu

Ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Eylül ayında azalış gösteren diğer ana grup ise %0,03 ile giyim ve ayakkabı oldu. Buna karşılık, ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Eylül ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, %3,02 ile ev eşyası, %1,84 ile ulaştırma ve %0,93 ile konut oldu.

TÜFE ana harcama gruplarına göre aylık değişim oranları (%), Eylül 2020

Eylül 2020'de, endekste kapsanan 418 maddeden, 62 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 42 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 314 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

Ana harcama gruplarına göre TÜFE ve değişim oranları (%), Eylül 2020

Ana harcama grupları	Harcama grubu ağırlıkları	Değişim oranı (%)			On iki aylık ortalamalara göre	Endeks
		Bir önceki aya göre	Bir önceki yılın Aralık ayına göre	Bir önceki yılın aynı ayına göre		
TÜFE	100,00	0,97	8,33	11,75	11,47	477,21
Gıda ve alkolsüz içecekler	22,77	0,66	9,62	14,95	11,33	552,66
Alkollü içecekler ve tütün	6,06	0,04	0,67	0,68	27,39	872,47
Giyim ve ayakkabı	6,96	-0,03	-4,98	6,91	6,29	252,16
Konut	14,34	0,93	5,60	10,00	12,65	514,76
Ev eşyası	7,77	3,02	9,50	11,34	8,43	408,50
Sağlık	2,80	0,87	13,84	15,09	13,80	295,06
Ulaştırma	15,62	1,84	10,66	12,95	9,42	470,38
Haberleşme	3,80	0,28	4,53	6,74	3,58	159,31
Eęlence ve kültür	3,26	0,88	8,79	8,12	6,05	313,97
Eğitim	2,58	-0,07	7,07	7,55	12,36	438,08
Lokanta ve oteller	8,67	0,74	10,10	10,92	12,36	720,26
Çeşitli mal ve hizmetler	5,37	0,63	24,90	25,17	18,91	719,71

Özel kapsamlı TÜFE göstergesi (B) yıllık %11,57, aylık %1,35 arttı

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de 2020 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %1,35, bir önceki yılın Aralık ayına göre %8,75, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,57 ve on iki aylık ortalamalara göre %10,81 artış gerçekleşti.

Özel kapsamlı TÜFE göstergeleri ve değişim oranları (%), Eylül 2020

Grup	Kapsam	Değişim oranı (%)			On iki aylık ortalamalara göre	Endeks
		Bir önceki aya göre	Bir önceki yılın Aralık ayına göre	Bir önceki yılın aynı ayına göre		
A	Mevsimlik ürünler hariç TÜFE	1,00	9,28	11,66	12,18	498,30
B	İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE	1,35	8,75	11,57	10,81	424,50
C	Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE	1,33	8,75	11,32	10,06	405,25
D	İşlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri hariç TÜFE	1,20	8,59	11,84	11,10	444,34
E	Alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE	1,03	8,83	12,46	10,73	461,37
F	Yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE	1,10	9,30	12,81	9,87	469,18

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi 03 Kasım 2020'dir.

Tüketici Fiyatları Endeksi ve Değişim Oranı (%) (2003=100)														
	Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	
	0 Endeks	2015	250,45	252,24	255,23	259,39	260,85	259,51	259,74	260,78	263,11	267,20	268,98	269,54
2016		274,44	274,38	274,27	276,42	278,02	279,33	282,58	281,76	282,27	286,33	287,81	292,54	
2017		299,74	302,17	305,24	309,23	310,61	309,78	310,24	311,85	313,88	320,40	325,18	327,41	
2018		330,75	333,17	336,48	342,78	348,34	357,44	359,41	367,66	390,84	401,27	395,48	393,88	
2019		398,07	398,71	402,81	409,63	413,52	413,63	419,24	422,84	427,04	435,59	437,25	440,50	
2020		446,45	448,02	450,58	454,43	460,62	465,84	468,56	472,61	477,21				
Bir önceki aya göre değişim (%)		2015	1,10	0,71	1,19	1,63	0,56	-0,51	0,09	0,40	0,89	1,55	0,67	0,21
	2016	1,82	-0,02	-0,04	0,78	0,58	0,47	1,16	-0,29	0,18	1,44	0,52	1,64	
	2017	2,46	0,81	1,02	1,31	0,45	-0,27	0,15	0,52	0,65	2,08	1,49	0,69	
	2018	1,02	0,73	0,99	1,87	1,62	2,61	0,55	2,30	6,30	2,67	-1,44	-0,40	
	2019	1,06	0,16	1,03	1,69	0,95	0,03	1,36	0,86	0,99	2,00	0,38	0,74	
	2020	1,35	0,35	0,57	0,85	1,36	1,13	0,58	0,86	0,97				
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim (%)	2015	1,10	1,82	3,03	4,71	5,30	4,76	4,85	5,27	6,21	7,86	8,58	8,81
2016		1,82	1,80	1,75	2,55	3,15	3,63	4,84	4,53	4,72	6,23	6,78	8,53	
2017		2,46	3,29	4,34	5,71	6,18	5,89	6,05	6,60	7,29	9,52	11,16	11,92	
2018		1,02	1,76	2,77	4,69	6,39	9,17	9,77	12,29	19,37	22,56	20,79	20,30	
2019		1,06	1,23	2,27	4,00	4,99	5,01	6,44	7,35	8,42	7,55	11,01	11,84	
2020		1,35	1,71	2,29	3,16	4,57	5,75	6,37	7,29	8,33				
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (%)		2015	7,24	7,55	7,61	7,91	8,09	7,20	6,81	7,14	7,95	7,58	8,10	8,81
	2016	9,58	4,24	7,46	6,57	6,58	7,64	8,79	8,05	7,28	7,16	7,00	8,53	
	2017	9,22	10,13	11,29	11,87	11,72	10,90	9,79	10,68	11,20	11,90	12,98	11,92	
	2018	10,35	10,26	10,23	10,85	12,15	15,39	15,85	17,90	24,52	25,24	21,62	20,30	
	2019	20,35	19,67	19,71	19,39	18,71	15,72	16,65	15,01	9,26	8,55	10,56	11,84	
	2020	12,15	12,37	11,86	10,94	11,39	12,62	11,76	11,77	11,75				
	On iki aylık ortalamalara göre değişim (%)	2015	8,80	8,77	8,70	8,57	8,45	8,28	8,07	7,88	7,80	7,69	7,61	7,67
2016		7,87	7,97	7,96	7,84	7,71	7,74	7,91	7,98	7,92	7,89	7,79	7,78	
2017		7,76	7,88	8,21	8,66	9,09	9,36	9,44	9,66	9,98	10,37	10,87	11,14	
2018		11,23	11,23	11,14	11,06	11,10	11,49	12,00	12,61	13,75	14,90	15,63	16,33	
2019		17,16	17,93	18,70	19,39	19,91	19,88	19,91	19,62	18,27	16,81	15,87	15,18	
2020		14,52	13,94	13,33	12,66	12,1	11,88	11,51	11,27	11,47				